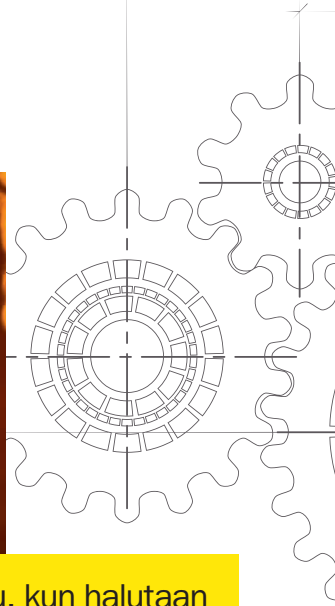

Hallitse

TARKENNUUS- PISTEET

*Valokuvaaja Arturas Kerdokas
käytti tarkennuspisteryhmää,
kun hän otti tämän kuvan.*

Kameran automaattitarkennus on luottotyökalu, kun halutaan varmistaa kuvien täysi terävyys. Auto-asetus ei kuitenkaan aina ole paras valinta. Kun valitset tarkennuspisteet itse, saat varmemmin **täsmälleen oikein tarkennettuja kuvia.**

Kameran oletustarkennusasetuksena on automatiikka, joka käyttää kaikkia tarkennuspisteitä. Se voi sopia joihinkin tilanteisiin, mutta kuvaaja ei voi hallita täsmällisesti sitä, mihin kohtaan kuvaa tarkennetaan. Onneksi tarkennuspisteitä voi helposti käyttää toisinkin ja niin, että tarkennuspiste voidaan määrittää tarkasti – esimerkiksi kun muotokuvassa halutaan käyttää vain yhtä tarkennuspistettä.

Kameran tarkennuspisteet voidaan jakaa kahteen eri tyyppiin. Tärkeimpiä ovat ristikkäistyyppiset, jotka pystyvät tarkentamaan sekä vaaka- että pystylinjoihin. Ainakin keskimäinen tarkennuspiste on ristityyppinen. Nämä pisteet ovat tarkimpia, kun taas muut pisteet ovat yksinkertaisempia eivätkä niin tarkkoja. Näet kamerasi käyttöoppaasta, mitkä ovat oman kamerasi tarkempia tarkennuspisteitä. Uusissa kameroissa on enemmän ristikkäistyyppisiä tarkennuspisteitä kuin vanhoissa. Myös kameroiden tarkennusjärjestelmissä on eroa. Peilijärkkäreissä käytetään vaiheentunnistukseen perustuvaa järjestelmää, joka on nopea seurattaessa liikkuvaa kohdetta, peilittömissä taas kontrastiin pe-

rustuvaa, joka on hyvin tarkka, mutta voi olla hitaampi. Joissakin kameroissa on hybridijärjestelmä, eli molemmat järjestelmät. Kamerassa voi silloin olla yli 200 tarkennuspistettä, perinteisessä vaiheen tunnistavassa järjestelmässä korkeintaan 61. Pienempikin määrä voidaan valita. Jos valitaan vain 9 tai 11 pistettä, on tarkennusalueen vaihto kiireessä nopeampaa. Samoin voidaan valita eri tarkennuspistekokoja. Pienet tarkennuspisteet ovat hyviä, kun halutaan olla varmoja siitä, että kamera tarkentaa esim. täsmälleen silmään.

Tarkennuspisteiden määrä on tärkeä myös silloin, kun käytetään alueita tai ryhmiä, joissa esim. yhdeksää pistettä voidaan siirtää yhdessä. Näin tehtiin vasemmalla olevassa peurakuvassa.

Valovoimainen objektiivi auttaa

Tarkennusjärjestelmä toimii parhaiten, kun valoa on mahdollisimman paljon. Siksi esimerkiksi F2,8-valovoimaisella objektiivilla voidaan tarkentaa paremmin kuin F4-valovoimaisella. Joissakin kameroissa on tarkennuksen apuvalo, joka helpottaa hämärässä kuvaamista. Se saattaa kuitenkin häiritä kuvaustilannetta. ■

1/500 SEKUNTI | F2,8 | ISO 100 | 200 MM

Tee näin

CANON

Valitse tarkennustapa painamalla AF-painiketta. Valitse säätökierroilla kerta- tai jatkuva tarkennus.

Paina tarkennuspainiketta. Tarkennuspisteiden määrä vaihtuu joka painalluksella.

Tukipisteet ja vyöhykkeet valitaan Canonin huippumalleissa painamalla oikealla olevaa tarkennuspainiketta. Paina sitten **M-Fn**-painiketta. Tarkennus muuttuu joka painalluksella.

NIKON

Tarkennuspisteiden määrä valitaan etummaisella säätökierroilla.

Tarkennuksen säätö aloitetaan painamalla INFO. Pidä AF/M-nappi alhaalla. Taemmalla kiekolla valitaan esim. kertatarkennus.

Kun Nikonin huippumalleissa halutaan valita tarkennusryhmä, painetaan **INFO**. Pidä **AF/M**-painike alhaalla. Kierrä etummainen säätökierro kohtaan **GRP**. Lisää pisteitä kiertämällä edelleen.

MUUT MERKIT

OLYMPUS Paina **OK** ja valitse **AF-funktion** ja **AF**. Valitse tarkennustapa. Paina siirtymispainiketta vasempaan ja siirrä tarkennuspistettä nuolinäppäimillä.

PENTAX Paina **AF MODE**-painiketta. Valitse tarkennustapa etummaisella säätökierroilla. Valitse taemmalla kiekolla esimerkiksi **Auto**, **Alueen vainta** tai **Piste**.

SONY Paina **Fn**-painiketta ja valitse tarkennustapa. Paina **Fn**-painiketta ja valitse tarkennusalue. Paina keskispainiketta ja valitse esim. tarkennuspiste tai vyöhykkeet.

MUUT Tarkennustapa valitaan **AF**-painikkeella. Paina **MENU**. Etsi tarkennusasetuksista tarkennuspiste. Valitse esim. yksi piste. Siirrä pistettä ohjaustikulla.

Valokuvaaja Giedrius Stakauskas otti tämän kuvan Norjassa Canon EOS-1D X -kameralla ja pitkällä teleobjektiivillä. Hän vangitsi ilmassa lentävän kotkan käyttämällä lyhyttä valotusaikaa, ja koko lintu on kuvassa terävä pienen aukon ansiosta. Tausta pehmeni kauniisti, koska kuvaaja käytti 500 mm:n polttoväliä ja koska taustan vuoret olivat kaukana. Kuvaaja käytti **YHTÄ TARKENNUSPISTETTÄ JA JATKUVAA TARKENNUSTA** sekä tarkensi linnun silmään seuraten kameralla sen lentoa. Jatkuva tarkennus säätää tarkennusta kohteen liikkeen mukana, kun laukaisin painetaan puoliväliin alas. Tarkennus siis seuraa jatkuvasti kohdetta, joka on tarkennuspisteen kohdalla. Kun kysymyksessä on vähemmän liikkuva kohde, kannattaa kuitenkin käyttää myös tarkennuksen tukipisteitä.

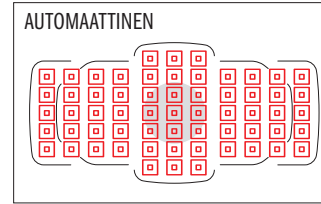
1/1250 SEKUNTI | F10 | ISO 1000 | 500 MM

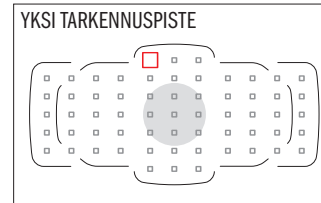
Merikotka kuvattiin oikealla hetkellä sen kohotessa vauhdikkaasti kala kynsisään. Kuva tarkennettiin linnun silmään.

Näin tarkennustavat toimivat

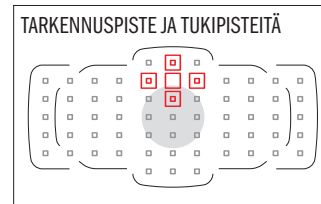
Automaattitarkennuksella on useita eri toimintatapoja. Tässä on valittavaksesi neljä yleisintä tarkennustapaa sekä tilanteita, joihin ne sopivat.

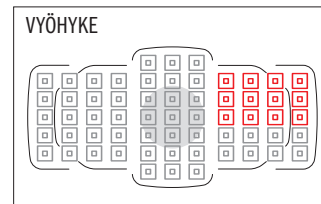
Kamera valitsee itse, minne tarkentaa, ja se tarkentaa yleensä lähinnä kameraa olevaan kohtaan, esim. etualan oksiin, itse kohteen jäädessä epäteräväksi. Saattaa sopia esim. maisemakuviin.

Kuvaaja valitsee käytettävän yhden tarkennuspisteen. Se sopii erinomaisesti, kun on tarkennettava tiettyyn paikkaan, esimerkiksi silmiin. Sopii hyvin vaikka muutokuviiin.

Valittu tarkennuspiste saa apua neljältä tai kahdeksalta viereiseltä tarkennuspisteeltä. Sopii nopeaan toimintakuvaukseen, kun tarkennuspisteet kohdistetaan liikkuvaan kohteeseen.

Kun tarkennuspisteet on jaettu ryhmiin, käytetään sitä aluetta, jolla kohde on, ja automatiikka hoitaa loput. Tästä asetuksesta on suuri apu liikkuvissa kohteissa, joiden liike ei ole liian nopeaa.

Automaattista tarkennustapaa voidaan käyttää maisemakuviissa, joiden etualalla ei ole häiritseviä kohteita.

Maisemakuvauksessa voidaan joskus tyytyä siihen, että **TARKENNUSTAPANA ON TÄYSAUTOMATIikka**. Se edellyttää kuitenkin, että käytetään pientä aukkoa varmistamaan suuri terävyyalue eikä etualalla ole mitään sellaista, mihin kamera voisi tarkentaa, kuten tässä kuvassa Islannin Kirkjufellista. Samalla kannattaa käyttää laajakulmaobjektiviä, koska silloin terävyyalue on polttovälillä riippumatta suhteellisen suuri. Kokenut maisemavalokuvaaja tarkentaa kuitenkin usein käsin, huolellisesti ja ajan kanssa.

1/2 SEKUNTIA | F11 | ISO 200 | 21 MM

Kuva tarkennettiin huolellisesti toiseen silmään käyttäen vain keskimmäistä tarkennuspistettä.

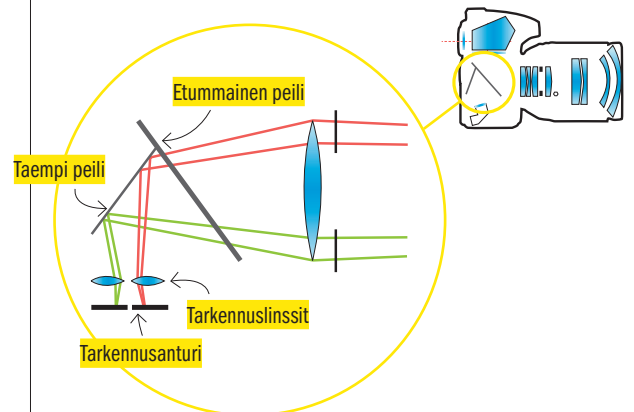

Muotokuvia kuvattaessa on **PARASTA KÄYTTÄÄ VAIN YHTÄ TARKENNUSPISTETTÄ**, joka sijoitetaan mallin toisen silmän kohdalle. Näin tehtiin ylläolevassa kuvassa. Kuvaaja käytti keskimmäistä tarkennuspistettä, joka on ristityyppinen ja siksi tarkin. Tarkenna painamalla laukaisinpainike puoliväliin, sommittele kuva ja paina laukaisin loppuun saakka, kun sommitelma on hyvä. Jos malli on kuvan sivulla, valitse mielummin sivulla oleva tarkennuspiste kuin kuvan sommitteleminen uudelleen. Valittu tarkennus saattaa nimittäin liikkua hivenen verran, kun kameraa käännetään. Tarkennusjärjestelmää voidaan joutua säätämään, ellei se toimi aivan tarkasti. Kotisivullamme kerrotaan tarkemmin, miten se käy.

1/200 SEKUNTI | F2,8 | ISO 100 | 50 MM

Näin tarkennus toimii

Alla olevasta kuvasta selviää, miten peilijärjestelmäkameran tarkennusjärjestelmä toimii.

Osa objektiivin läpi tulevasta valosta heijastuu etummaisesta peilistä et-sinkammioon. Pienempi osa valosta suunnataan toisen peilin ja parin pienen tarkennuslinssin kautta kamerasa alaosassa olevalle tarkennusanturille. Tarkennusanturi näkee ihmisen silmien tavoin kohteen kahdesta hieman eri kulmasta ja osaa näin laskea, mikä on oikea tarkennuskohta. Menetelmä on hyvin nopea, ja sitä käytetään useimmissa peilijärjestelmäkameroissa.

LISÄVERKOSSA

LUE, MITEN TARKENNETTAVAN KUVAN HUOLELLISESTI OSOITTEESSA DIGI-KUVA.FI/ETUNURKKA

